

โรงพยาบาลจุฬารัณ
CHULABHORN HOSPITAL

การคัดกรองกลุ่มอาการดาวน์ ในสตรีตั้งครรภ์

ลูกในท้องของเรา...
จะเป็นดาวน์หรือเปล่านะ???

“ทุกชีวิตของคนไข้คือหัวใจของเรา”

กลุ่มอาการดาวน์... ? ?

คืออะไร ? ?

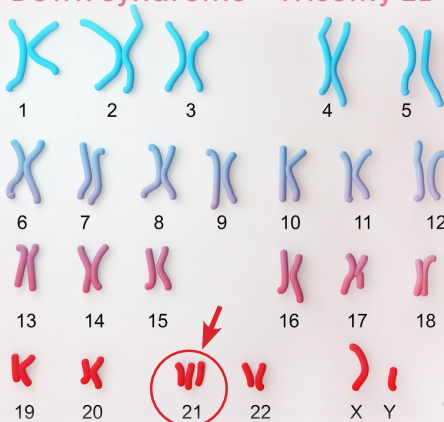
Down syndrome

(กลุ่มอาการดาวน์)

คือ โรคทางพันธุกรรม
 ที่เกิดจากการมีสารพันธุกรรม หรือ
 โครโมโซมเกิน โดยในคนปกติจะมี
 โครโมโซม 23 คู่ (46 แท่งโครโมโซม)
 แต่ในกลุ่มอาการดาวน์นั้น
 พบว่ามีโครโมโซมคู่ที่ 21
 เกินมา 1 โครโมโซม
 (47 แท่งโครโมโซม)

Down syndrome - Trisomy 21

ปัญหาที่พบในดาวน์ซินโดรม

- ภาวะปัญญาอ่อน หรือสติปัญญา (IQ) ต่ำกว่าเด็กปกติ
- พัฒนาการล่าช้า
- ลักษณะใบหน้าเฉพาะ เช่น ตาห่างและเฉียงขึ้น
 ตั้งจมูกแบน ปากเล็ก ลิ้นมักยื่นออกมา
- อาจพบภาวะพิการแต่กำเนิดร่วมด้วย เช่น
 โรคหัวใจพิการ ภาวะลำไส้อุดตัน
 ภาวะต่อมไทรอยด์บกพร่อง

ใครเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการมีลูกเป็นดาวน์ซินโดรม

“หญิงตั้งครรภ์ทุกคน มีโอกาสมีลูกเป็นดาวน์ซินโดรม”

เพียงแต่ความเสี่ยงสูง หรือต่ำขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

- อายุมารดาที่มากกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี
- ประวัติเคยมีลูกเป็นดาวน์ซินโดรม
- หญิงตั้งครรภ์หรือสามีมีภาวะโครโมโซมผิดปกติ

เราจะทราบได้อย่างไร ว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยงสูงหรือต่ำ?

นอกจากการประเมินด้วยอายุ และประวัติต่างๆ แล้ว ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำในการช่วยประเมินว่าหญิงตั้งครรภ์รายใดอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงสูงหรือต่ำ ดังต่อไปนี้

1. อายุของมารดา โดยถือว่าสตรีตั้งครรภ์ที่อายุมากกว่าเท่ากับ 35 ปีมีโอกาสเสี่ยงสูง (1:200) ที่จะมีลูกโครโมโซมผิดปกติ การใช้อายุเพียงอย่างเดียวในการวัดความเสี่ยงนั้นทำได้ง่าย เพียงแต่ความแม่นยำยังต่ำ เพียง 30-50% เท่านั้น

2. การตรวจอัลตราซาวด์ หรือคลื่นเสียงความถี่สูงนั้น เป็นการตรวจที่ปลอดภัยและทำได้ง่าย สามารถวินิจฉัยภาวะพิการแต่กำเนิดได้ รวมถึงสามารถประเมินลักษณะบางอย่างที่พบในทารกดาวน์ซินโดรมได้ เช่น

- ✓ การประเมินความหนาของน้ำหลังคอทารก (NT: nuchal translucency) ที่อายุครรภ์ 11-13+6 สัปดาห์
- ✓ ประเมินลักษณะบางอย่างที่มักพบในดาวน์ซินโดรม (Soft marker) ในช่วงไตรมาสที่ 2 เช่น ภาวะไม่มีดั่งจมูก กรวยไตบาน หรือแขนขาที่สั้น

การตรวจเลือดมารดา

สามารถตรวจได้ 2 วิธีหลักๆ คือ

1. ตรวจหาระดับสารเคมีที่สร้างจากรก โดยสามารถตรวจได้ใน 2 ช่วงอายุครรภ์ คือ 10-14 สัปดาห์ และ 15-18 สัปดาห์
2. ตรวจหาชิ้นส่วนโครโมโซมของทารกในครรภ์ที่อยู่ในเลือดมารดา หรือ NIPT: Non-invasive prenatal testing หรือ Cell-free fetal DNA วิธีการตรวจนี้มีความแม่นยำสูงถึง 99% ในการคัดกรองความเสี่ยงภาวะดาวน์ซินโดรม

ถ้าผลคัดกรองความเสี่ยงสูง ควรทำอย่างไร?

กรณีผลคัดกรองผิดปกติ หรือความเสี่ยงสูงต่อการมีโครโมโซมผิดปกติ นั้น ไม่ได้หมายความว่าทารกทุกคนจะผิดปกติ จำเป็นต้องได้รับการตรวจยืนยันจากโครโมโซมของทารกในครรภ์ด้วยการตรวจวินิจฉัยแบบบุรุษล้ำ เช่น การเจาะน้ำคร่ำ เจาะชิ้นเนื้อรก หรือเจาะเลือดสายสะดือ เพื่อการวางแผนดูแลต่อไป

ในกรณีผลการตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่ำ ถือว่าความเสี่ยงที่ทารกในครรภ์จะมีกลุ่มอาการดาวน์นั้นค่อนข้างต่ำ แต่ไม่ได้แปลว่าไม่มีโอกาสเป็นดาวน์ซินโดรมเลย ในกรณีผลตรวจปกติ แนะนำให้ฝากครรภ์ต่อเนือง และเข้ารับการตรวจประเมินความสมบูรณ์ของทารกในครรภ์ด้วยอัลตราซาวด์ที่อายุครรภ์ 18-22 สัปดาห์ทุกราย

ตั้งครรภ์อายุมาก ต้องเจาะน้ำคร่ำหรือไม่?

สำหรับสตรีตั้งครรภ์อายุมากกว่า 35 ปี นั้นถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการมีทารกในครรภ์เป็นดาวน์ซินโดรม และการเจาะน้ำคร่ำเองก็ถือเป็นการตรวจวินิจฉัยก่อนคลอดที่มีความแม่นยำ เพียงแต่ว่าการตั้งครรภ์ในสตรีอายุมากนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องมีบุตรเป็นดาวน์ซินโดรมทุกราย ในทางตรงกันข้ามการเจาะน้ำคร่ำทุกครั้งเพิ่มความเสี่ยงต่อการแท้งบุตร และภาวะแทรกซ้อนในขณะที่ตั้งครรภ์ได้ ปัจจุบันจึงแนะนำให้ใช้เทคโนโลยีการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการตรวจเลือดมารดา เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการประเมินความเสี่ยง และลดความเสี่ยงจากการเจาะน้ำคร่ำเพื่อความปลอดภัยต่อมารดาและทารกในครรภ์

ปรึกษาทางเลือกการตรวจคัดกรองกลุ่มอาการดาวน์
และภาวะโครโมโซมผิดปกติอื่นๆ ได้กับสูติแพทย์ของท่าน

ติดต่อนัดหมาย Add Line

คลินิกฝากครรภ์ ศูนย์สุขภาพสตรี โรงพยาบาลจุฬารัตน์

วัน - เวลาทำการ

จันทร์ - ศุกร์

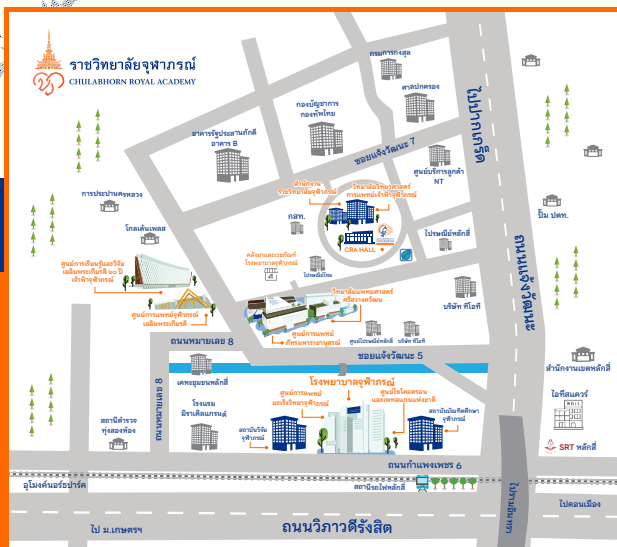
เวลา 08.00 - 16.00 น.

นอกเวลา

พุธ

เวลา 16.00 - 20.00 น.

โทรศัพท์ 0 2576 6565

โรงพยาบาลจุฬารัตน์
906 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงตลาดบางเขน
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

www.chulabhornhospital.com

| @Chulabhornhospital YouTube | Chulabhorn Channel

PR65019